

Các Học phần về Phát triển Bền vững trong Du lịch và Khách sạn

Học phần 1: Quản lý Du lịch Bền vững và Sức khỏe Điểm đến

Tổng quan

Học phần này giới thiệu đến sinh viên về du lịch bền vững như một thách thức trong quản lý và quy hoạch. Sinh viên sẽ tìm hiểu cách các điểm đến phải cân bằng trải nghiệm của du khách, lợi ích cộng đồng, vấn đề bảo vệ môi trường, tính toàn vẹn hay sự bảo tồn bản sắc văn hóa, áp lực cơ sở hạ tầng và khả năng chống chịu dài hạn.

Ý tưởng trọng tâm của học phần này là “sức khỏe điểm đến”. Một điểm đến thành công không đơn thuần là điểm đến thu hút nhiều du khách hơn hoặc tạo ra nhiều doanh thu hơn. Một điểm đến khỏe mạnh là nơi du lịch hỗ trợ cộng đồng địa phương, bảo vệ các nguồn tài nguyên tự nhiên và văn hóa, quản lý áp lực từ du khách và tạo ra giá trị lâu dài mà không làm tổn hại đến chính nơi mà du khách đến để trải nghiệm. Sức khỏe điểm đến không nên được hiểu là một trạng thái “bền vững” cố định có thể đạt được một lần rồi bỏ ngỏ. Đó là một quá trình quản lý lâu dài và liên tục, đòi hỏi các điểm đến phải cân bằng các kết quả về môi trường, xã hội, văn hóa và kinh tế theo thời gian.

Sinh viên sẽ khám phá cách các doanh nghiệp du lịch, chính quyền địa phương, cộng đồng, du khách và các tổ chức trong ngành cùng chia sẻ trách nhiệm đối với các kết quả về du lịch bền vững. Sinh viên cũng sẽ liên hệ các quyết định quản lý du lịch với các SDG, đặc biệt là những SDG liên quan đến việc làm bền vững, các thành phố và cộng đồng bền vững, tiêu dùng và sản xuất có trách nhiệm, hành động vì khí hậu và quan hệ đối tác.

SGD liên quan chính

- SDG 8: Công việc tốt và tăng trưởng kinh tế
- SDG 11: Xây dựng các thành phố và cộng đồng bền vững
- SDG 12: Tiêu thụ và sản xuất có trách nhiệm
- SDG 13: Hành động vì khí hậu
- SDG 17: Quan hệ đối tác vì các mục tiêu

Mục tiêu học tập

Đến cuối học phần này, sinh viên sẽ có khả năng:

- Giải thích khái niệm du lịch bền vững và tầm quan trọng của khái niệm này đối với việc quản lý điểm đến.
- Mô tả khái niệm sức khỏe điểm đến và xác định các dấu hiệu cho thấy một điểm đến có thể đang chịu áp lực.
- Đánh giá tính bền vững của điểm đến bằng cách xem xét các sự đánh đổi giữa lợi ích của các bên liên quan khác nhau.
- Xác định các sự cộng hưởng và đánh đổi giữa các SDG được tạo ra bởi các quyết định quản lý du lịch.

- Nhận diện những căng thẳng giữa tăng trưởng du lịch, phúc lợi cộng đồng, bảo vệ môi trường và trải nghiệm của du khách.
- Đề xuất các hành động quản lý thực tiễn hỗ trợ những kết quả du lịch bền vững hơn.

Tài liệu học thuật bắt buộc

Sinh viên nên chọn một trong các tài liệu học thuật dưới đây và sử dụng tài liệu đó làm nền tảng và cơ sở phân tích cho phần luận phản ánh trước giờ học.

- Butler, R. W. (1999). Sustainable tourism: A state-of-the-art review. *Tourism Geographies*, 1(1), 7–25. <https://doi.org/10.1080/14616689908721291>
- Bramwell, B., & Lane, B. (2011). Critical research on the governance of tourism and sustainability. *Journal of Sustainable Tourism*, 19(4–5), 411–421. <https://doi.org/10.1080/09669582.2011.580586>
- Torres-Delgado, A., & Saarinen, J. (2014). Using indicators to assess sustainable tourism development: A review. *Tourism Geographies*, 16(1), 31–47. <https://doi.org/10.1080/14616688.2013.867530>
- Pham, K., Andereck, K. L., & Vogt, C. A. (2025). Stakeholders' involvement in an evidence-based sustainable tourism plan. *Journal of Sustainable Tourism*, 33(4), 673–696. <https://doi.org/10.1080/09669582.2023.2259117>

Hoạt động trước giờ học

Mục đích

Các hoạt động trước giờ học sẽ giúp sinh viên bắt đầu suy nghĩ về các điểm đến du lịch như những hệ thống “sống”. Sinh viên sẽ bắt đầu bằng cách chọn một điểm đến và sử dụng một tài liệu học thuật để xác định những lợi ích, áp lực và sự đánh đổi mà du lịch có thể tạo ra.

Hoạt động 1 trước giờ học: Lắng kính từ tài liệu đọc

Chọn một tài liệu học thuật từ danh sách trên.

Trong quá trình đọc, hãy xác định một khái niệm giúp em suy nghĩ về quản lý điểm đến bền vững. Ví dụ:

- quản trị điểm đến
- các chỉ số về du lịch bền vững
- sự phối hợp giữa các bên liên quan
- quy hoạch dựa trên bằng chứng cụ thể
- áp lực từ du lịch
- giới hạn của điểm đến
- quản lý dài hạn
- quản lý vượt ra ngoài hoạt động tiếp thị

Sinh viên không cần phải nắm vững toàn bộ tài liệu. Thay vào đó, các em nên xác định một ý tưởng hữu ích và áp dụng ý tưởng đó vào một điểm đến thực tế do mình lựa chọn. Hãy sử dụng tài liệu đọc để chuẩn bị cho buổi học trên lớp bằng cách xem xét:

- Thách thức lớn nhất về tính bền vững mà điểm đến này đang đối mặt là gì?
- Những bên liên quan nào chịu tác động nhiều nhất?
- Những sự đánh đổi nào xảy ra trong việc quản lý vấn đề này?
- Các loại bằng chứng nào sẽ giúp củng cố nhận định của em?

Hoạt động 2 trước giờ học: Tổng quan về Điểm đến

Chọn một điểm đến du lịch ở Việt Nam hoặc Đông Nam Á. Ví dụ:

- Hội An
- Vịnh Hạ Long
- Sa Pa
- Đà Nẵng
- Phú Quốc
- Nha Trang
- Huế
- Đà Lạt
- Một điểm đến địa phương mà em quen thuộc

Thiết kế một bản Tổng quan về Điểm đến ngắn bằng cách trả lời các câu hỏi sau:

- Điều gì thu hút du khách đến với điểm đến này?
- Ai được hưởng lợi từ du lịch tại nơi này?
- Ai có thể chịu tác động tiêu cực?
- Du lịch có thể tạo ra những áp lực nào đối với môi trường?
- Du lịch có thể tạo ra những áp lực nào đối với văn hóa hoặc cộng đồng?
- Những dấu hiệu nào cho thấy điểm đến đang trở nên không khỏe mạnh hoặc không bền vững?

Hoạt động 3 trước giờ học: Bài luận phản ánh ngắn

Viết 200–250 từ và đăng lên diễn đàn thảo luận của lớp trước buổi học trên lớp.

Bài luận phản ánh trả lời câu hỏi sau: *Sử dụng một ý tưởng từ tài liệu học thuật để giải thích liệu điểm đến em đã chọn tập trung nhiều hơn vào việc thu hút du khách hay quản lý du lịch một cách bền vững.*

Trong bài, hãy bao gồm:

- điểm đến em đã chọn
- tài liệu học thuật em đã sử dụng
- một khái niệm từ tài liệu đọc
- một lợi ích mà du lịch mang lại cho điểm đến

- một áp lực hoặc rủi ro mà du lịch tạo ra
- một SDG có vẻ liên quan
- một câu hỏi em có về cách điểm đến được quản lý

Hoạt động tại lớp

Hoạt động 1: Đánh giá Sức khỏe Điểm đến

Mục tiêu: Giúp sinh viên đánh giá các điểm đến du lịch bằng cách sử dụng các khái niệm học thuật và góc nhìn về tính bền vững/SDG.

Theo nhóm, sinh viên chọn một điểm đến trong hoạt động trước giờ học và thực hiện một Đánh giá Sức khỏe Điểm đến. Các nhóm đánh giá điểm đến theo sáu lĩnh vực sau:

1. Áp lực từ du khách: Có dấu hiệu nào về tình trạng quá tải, ùn tắc, áp lực theo mùa hoặc áp lực lên không gian công cộng không?
2. Lợi ích cộng đồng: Người dân địa phương có nhận được những lợi ích kinh tế và xã hội có ý nghĩa từ du lịch không?
3. Áp lực môi trường: Du lịch có góp phần tạo ra chất thải, sử dụng nước, ô nhiễm, áp lực lên môi trường sống, phát thải hoặc áp lực lên tài nguyên không?
4. Tính toàn vẹn hay bảo tồn văn hóa: Du lịch có đang bảo vệ và tôn trọng văn hóa địa phương hay đang biến văn hóa thành một sản phẩm thương mại phục vụ du khách?
5. Cơ sở hạ tầng và dịch vụ: Giao thông, nước, hệ thống xử lý chất thải, năng lượng và các dịch vụ công có thể đáp ứng nhu cầu do du lịch tạo ra không?
6. Quản trị và phối hợp: Các doanh nghiệp du lịch, chính quyền địa phương, cộng đồng và du khách có đang cùng hướng đến những mục tiêu chung không?

Sau khi đánh giá sáu lĩnh vực, các nhóm cần trả lời:

- Khía cạnh nào đang tạo ra áp lực lớn nhất lên những khía cạnh khác? Giải thích lý do.
- Vấn đề nào cấp bách nhất từ góc độ quản lý?
- Những bằng chứng hoặc chỉ số nào sẽ giúp củng cố đánh giá của nhóm?

Các chỉ số đánh giá có thể bao gồm:

- mức độ hài lòng của cư dân
- mức độ hài lòng của du khách
- số lượng du khách hoặc mức độ đông đúc
- lượng chất thải phát sinh
- lượng nước hoặc năng lượng được sử dụng
- việc làm tại địa phương
- tỷ lệ chi tiêu của du khách được giữ lại tại địa phương

- áp lực lên các dịch vụ công
- tình trạng của các địa điểm di sản văn hóa hoặc tự nhiên
- mức độ tham gia của các bên liên quan trong quá trình ra quyết định

Các nhóm phải sử dụng ít nhất một ý tưởng từ các tài liệu học thuật và ít nhất một chỉ số có thể áp dụng để làm cơ sở cho phần đánh giá.

Sản phẩm đầu ra: Một Tuyên bố ngắn về Sức khỏe Điểm đến:

“Nhóm em cho rằng điểm đến này _____ vì _____. Khái niệm học thuật đã giúp nhóm em nhiều nhất là _____. Khía cạnh của điểm đến tạo ra áp lực lớn nhất là _____. Một chỉ số có thể hỗ trợ nhận định này là _____. Các SDG liên quan nhất là _____. Bên liên quan cần hành động cấp bách nhất là _____.”

Hoạt động 2: Ma trận Tính bền vững của các Bên liên quan

Mục tiêu: Giúp sinh viên hiểu rằng du lịch bền vững không thể được quản lý bởi chỉ một cá nhân, và rằng các bên liên quan khác nhau thường có những mục tiêu, trách nhiệm và mức độ ảnh hưởng cạnh tranh với nhau.

Phân tích cùng một điểm đến, các nhóm xây dựng một Ma trận Tính bền vững của các Bên liên quan. Sinh viên cần xem xét:

- chính quyền địa phương hoặc cơ quan quản lý du lịch
- các đơn vị cung cấp khách sạn và dịch vụ lưu trú
- các công ty lữ hành và hướng dẫn viên
- các đơn vị cung cấp dịch vụ vận tải
- nhà hàng và doanh nghiệp địa phương
- cộng đồng địa phương
- du khách
- các tổ chức phi chính phủ hoặc tổ chức bảo tồn
- truyền thông và người có ảnh hưởng (influencers)
- các tổ chức tiếp thị điểm đến

Đối với từng bên liên quan, các nhóm trả lời các câu hỏi sau:

- Bên liên quan này nhận được lợi ích gì từ du lịch?
- Bên liên quan này có mục tiêu hoặc lợi ích gì?
- Bên liên quan này có trách nhiệm gì?
- Bên liên quan này có thể thực hiện hành động bền vững nào?
- Điều gì có thể ngăn họ hành động một cách có trách nhiệm?
- Những bên liên quan nào có khả năng bất đồng nhiều nhất?
- Những xung đột này có thể được quản lý như thế nào?

Sau đó, sinh viên cần xác định ba bên liên quan có ảnh hưởng lớn nhất đến sức khỏe điểm đến và một bên liên quan có lợi ích dễ bị bỏ quên hay xem nhẹ nhất.

Sản phẩm đầu ra: Một Ma trận đơn giản về Tính bền vững của các Bên liên quan, thể hiện:

- các bên liên quan chính
- mục tiêu hoặc lợi ích của họ
- trách nhiệm của họ
- một hành động bền vững mà mỗi bên có thể thực hiện
- một xung đột có khả năng xảy ra giữa các bên liên quan
- một cách để quản lý xung đột đó

Hoạt động 3: Bản tóm tắt Quyết định Quản lý Điểm đến

Mục tiêu: Chuyển sinh viên từ giai đoạn đánh giá sang hành động quản lý thực tiễn.

Mỗi nhóm đóng vai một bên quản lý điểm đến. Các nhóm phải đề xuất ba hành động nhằm cải thiện tính bền vững của điểm đến. Sinh viên có thể lựa chọn từ các lĩnh vực hành động sau:

- quản lý dòng di chuyển của du khách
- giảm chất thải
- quản lý nước hoặc năng lượng
- tuyển dụng và đào tạo người địa phương
- tham vấn cộng đồng
- bảo vệ di sản văn hóa
- giáo dục du khách về hành vi có trách nhiệm
- giới hạn đối với các khu vực nhạy cảm
- hỗ trợ các doanh nghiệp địa phương
- các lựa chọn giao thông bền vững
- chứng nhận điểm đến hoặc các tiêu chuẩn về tính bền vững
- cải thiện việc thu thập dữ liệu về tác động của du khách

Đối với từng hành động, các nhóm giải thích:

- Hành động này giải quyết vấn đề gì?
- Bên liên quan nào nên dẫn dắt hành động này?
- Hành động này hỗ trợ SDG nào?
- Sự đánh đổi hoặc phản đối nào có thể xuất hiện?
- Em sẽ sử dụng những bằng chứng hoặc chỉ số nào để đánh giá liệu đề xuất có thành công hay không?
- Sự đánh đổi khó khăn nhất mà nhóm gặp phải khi đưa ra đề xuất này là gì?

Sản phẩm đầu ra: Một Bản tóm tắt Quyết định Quản lý Điểm đến dài một trang bao gồm ba hành động được đề xuất, các liên hệ đến SDG liên quan, một khái niệm học thuật được sử dụng, một thách thức có thể gặp phải trong quá trình triển khai, một chỉ số để đánh giá mức độ thành công và sự đánh đổi khó khăn nhất mà nhóm phải quản lý.

Hoạt động sau giờ học

Suy ngẫm sau giờ học:

Sinh viên suy ngẫm và trả lời câu hỏi sau: *“Vì sao việc thu hút nhiều du khách hơn không phải lúc nào cũng đồng nghĩa với việc phát triển du lịch một cách bền vững?”*

Trong bài phản ánh, sinh viên nên bao gồm:

- một điều em đã học được về sức khỏe điểm đến
- một ý tưởng từ tài liệu học thuật đã thay đổi hoặc làm rõ hơn cách em suy nghĩ
- một trách nhiệm của bên liên quan mà trước đây em chưa từng cân nhắc
- một SDG trở nên rõ ràng hơn thông qua học phần
- một sự đánh đổi mà các nhà quản lý điểm đến phải đối mặt
- sự đánh đổi khó khăn nhất mà em gặp phải khi đưa ra các đề xuất